

„Zaginione obrazy Wieliczki Piotra Stachiewicza”



Wystawa „Zaginione obrazy Wieliczki Piotra Stachewicza” zorganizowana przez Muzeum Żup Krakowskich ma na celu przypomnienie cyklu 12 obrazów poświęconych wielickiej kopalni soli. Ich losy od II wojny światowej nie są znane. Zaprezentowanie obrazów jest możliwe dzięki zachowanemu albumowi pt. „Wieliczka” z barwnymi reprodukcjami, które posłużyły do wykonania wielkoformatowych fotografii. Istotnym elementem wystawy jest obraz *Śmierć Górnika* z Muzeum Narodowego w Krakowie, stanowiący uzupełnienie scen z wielickiej kopalni. Ponadto prezentowane są dwa obrazy: *Komora w kopalni* oraz *Stara Wieliczka* ze zbiorów Muzeum Żup Krakowskich przypisywane P. Stachewiczowi. Tłem a jednocześnie dopełnieniem ekspozycji są oryginalne obrazy, rysunki i szkice autorstwa P. Stachewicza, pokazujące jego warsztat artystyczny. Wśród nich na uwagę zasługuje cykl obrazów „Widma w pracowni” oraz cykl rysunków - ilustracji do trylogii Henryka Sienkiewicza.

Czar i urok otchłani wielickiej kopalni stały się źródłem inspiracji dla wielu polskich artystów, do grona których należy Piotr Stachewicz - ceniony krakowski malarz oraz znany ilustrator. Ten znakomity twórca cykli wielkich kompozycji, takich jak „Legenda o Matce Boskiej”, stworzył również obrazy przedstawiające najbardziej malownicze wyrobiska (niektóre już dziś nie istniejące) oraz sceny rodzajowe związane z życiem



wielickiej kopalni.

W latach 1893-1895 wykonał cykl dwunastu obrazów o tematyce kopalnianej, będących reminiscencją wielickiej historii i tradycji. Wśród wspomnianych obrazów znalazły się następujące sceny: *Kaplica św. Antoniego*, *Nabożeństwo w podziemiach*, *Górnik przy pracy*, *Chodnik Modena*, *Grota Kryształowa*, *Posiłek górników w kopalni*, *Komora Małachów*, *Jeziorko w grocie im. Piłsudskiego*, *Tratwa na Jeziorze w Grocie Piłsudskiego*, *Ręka Boża - legenda o zasypnym górniku*, *Piekielna jazda* oraz *Górnik w stroju uroczystym*. Wstępem do wielickiego cyklu był, namalowany w 1892 r., obraz *Śmierć górnika*, podejmujący wątek śmierci i pożegnania. Krakowski malarz za wspomniany obraz otrzymał nagrodę Akademii Umiejętności im. Probusa Barczewskiego za rok 1892. Piotr Stachiewicz ilustrując życie i podania górników w salinach wielickich namalował dziesięć wielkich i dwa mniejsze obrazy, które w czerwcu 1907 r. zaproponował do nabycia Muzeum Salinarnemu w Wieliczce. W wyniku przeprowadzonej transakcji salina wielicka zakupiła je za kwotę 5000 Koron. Do 1929 r. obrazy stanowiły jeden z centralnych punktów ówczesnej ekspozycji muzealnej. Po raz pierwszy i niestety ostatni opuściły Salinarne Muzeum właśnie w 1929 r. Dwanaście obrazów krakowskiego malarza zaprezentowano wówczas szerokiej publiczności na I Wystawie Krajowej zorganizowanej w Poznaniu. Wysłane do stolicy Wielkopolski obrazy niestety nie wróciły już do Wieliczki, lecz zostały zabrane przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu do Warszawy, gdzie znajdowały się zapewne jeszcze przed wybuchem II wojny światowej. Dalsze losy obrazów nie są znane.

**Prezentowana w Zamku Żupnym wystawa będzie czynna do 12 marca 2011 r.
Serdecznie zapraszamy!**

Patronat: Dziennik Polski, Radio Kraków, TVP Kraków

